МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Міжнародна економічна безпека»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 29 Міжнародні відносини
спеціальність – 292 Міжнародні економічні відносини
освітня програма – Міжнародні економічні відносини

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

Силабус склав(ла) доцент кафедри товарознавства та експертизи в митній справі, к.е.н., доцент Павло КРАВЧУК

Силабус затверджений на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол № 4 від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор Олександр ШУБАЛИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», протокол № 3 від «27» січня 2026 р.

Гарант ОП «Міжнародні економічні відносини» д.е.н., професор Олена ЛЮТАК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2865

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Міжнародна економічна безпека»

Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Галузь знань / Спеціальність	29 Міжнародні відносини / 292 Міжнародні економічні відносини
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	7 кредитів ECTS / 210 годин, семестр 7
Форма контролю	екзамен
Викладач(і)	к.е.н., доцент Павло КРАВЧУК електронна пошта: p.kravchuk@lntu.edu.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Мета дисципліни – формування системи теоретичних знань про тенденції, суперечності загрози та закономірності глобалізації світової економіки, а також безпечного розвитку за даних умов.

Завдання: Основні завдання вивчення дисципліни - вивчення теоретичних положень безпечного розвитку країн, механізму взаємозв’язку економічної, соціальної та екологічної безпеки в умовах глобалізації.

Пререквізити: Основи дипломатії та конфліктології, Міжнародні відносини та світова політика, Міжнародні економічні відносини

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв’язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК02 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК01 — Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК08 — Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв’язків між суб’єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК10 — Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

СК13 — Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

СК15 — Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
Змістовий модуль 1. Загальні концепції безпеки.								
1	Тема 1. Вступ до дисципліни	3/2	5/–	18/25	26/27	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	МО1, МО2, МО4	ЗК02, СК13, СК10, СК01
2	Тема 2. Економічна безпека підприємства	3/–	5/1	18/25	26/26	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	МО1, МО2, МО4	ЗК02, СК01, СК13, СК08
3	Тема 3. Національна безпека України	4/1	6/1	17/24	27/26	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	МО1, МО2, МО4	ЗК02, СК13, СК15, СК01, СК10
4	Тема 4. Зовнішня політика України і міжнародна безпека	4/1	6/1	17/24	27/26	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	МО1, МО2, МО4	ЗК02, СК01, СК13, СК08, СК15, СК10
Змістовий модуль 2. Побудова систем безпеки.								
5	Тема 5. Право міжнародної безпеки	4/1	6/1	16/24	26/26	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	МО1, МО2, МО4	ЗК02, СК01, СК13, СК08, СК15
6	Тема 6. Загрози та чинники міжнародної економічної нестабільності	4/1	6/1	16/24	26/26	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	МО1, МО2, МО4	ЗК02, СК01, СК13, СК08, СК15
7	Тема 7. Міжнародні організації системи ООН	4/1	6/1	16/24	26/26	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	МО1, МО2, МО4	ЗК02, СК01, СК13, СК10, СК15
8	Тема 8. Сталий розвиток якфактор міжнародної економічної безпеки	4/1	5/2	17/24	26/27	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	МО1, МО2, МО4	ЗК02, СК01, СК08, СК13, СК15
	Разом	**30/8**	**45/8**	**135/194**	**210/210**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи оцінювання: МО1 — екзамен; МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування.

4. Результати навчання

ПРН08. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 8 – Гідна праця та економічне зростання

ЦСР 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура

ЦСР 10 – Скорочення нерівності

ЦСР 16 – Мир, справедливість та сильні інститути

ЦСР 17 – Партнерство заради сталого розвитку

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (30 %) + модульний контроль (30 %) + екзамен (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Вступ до дисципліни

Сутність поняття "безпека" та її місце в системі людських цінностей. Передумови виникнення поняття економічна безпека Загальна характеристика міжнародної економічної безпеки безпеки

Тема 2. Економічна безпека підприємства

Загальна характеристика економічної безпеки підприємства. Функціональні складові економічної безпеки підприємства. Інтереси та загрози діяльності підприємства. Методики оцінки рівня економічної безпеки підприємства

Тема 3. Національна безпека України

Глобалізація як передумова забезпечення національної безпеки. Сутність та напрямки

забезпечення економічної безпеки держави. Правова основа забезпечення національної безпеки України. Основні напрями державної політики з питань національної безпеки. Основні напрями державної політики з питань національної безпеки.

Тема 4. Зовнішня політика України і міжнародна безпека

Нова філософія зовнішньої політики України. Участь у глобальних світових процессах. Інтеграція в структури НАТО як ключовий чинник посилення безпеки. Економічні аспекти міжнародної безпеки України.

Тема 5. Право міжнародної безпеки

Загальна характеристика права міжнародної безпеки. Основні джерела права міжнародної безпеки. Система колективної безпеки. Парадокси глобальної і регіональної (національної) безпеки

Тема 6. Загрози та чинники міжнародної економічної нестабільності

Сутність і структура міжнародної економічної нестабільності. Глобальні чинники економічної нестабільності. Фінансово-економічні кризи як ключовий прояв нестабільності. Геоекономічні та політичні загрози міжнародній стабільності.

Тема 7. Міжнародні організації системи ООН

Історія створення, цілі та принципи діяльності ООН. Головні органи і структура ООН. Генеральна Асамблея ООН (ГА ООН). Рада Безпеки ООН. Економічна і Соціальна Рада. Рада з опіки ООН. Міжнародний Суд. Секретаріат. Міжурядові установи зв’язані з ООН. Програми і робочі органи ООН. Спеціалізовані установи ООН. Автономні організації пов’язанні з ООН. Україна в ООН

Тема 8. Сталий розвиток якфактор міжнародної економічної безпеки

Сутність сталого розвитку у сучасній світовій економіці. Взаємозв’язок сталого розвитку та економічної безпеки. Цілі сталого розвитку ООН у контексті економічної безпеки. Виклики реалізації сталого розвитку в умовах глобальних криз. Сталий розвиток і економічна безпека України.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Міжнародна економічна безпека : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 Міжнародні відносини спец. 292 Міжнародні економічні відносини денної та заоч. форм навч. / уклад. П.Я. Кравчук. – Луцьк : Луцький НТУ, 2021. – 112 с.

2. Міжнародна економічна безпека : метод. вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 Міжнародні відносини спец. 292 Міжнародні економічні відносини денної та заоч. форм навч. / уклад. П.Я. Кравчук. – Луцьк : Луцький НТУ, 2021. – 32 с.

3. Міжнародна економічна безпека : метод. вказівки до викон. самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 Міжнародні відносини спец. 292 Міжнародні економічні відносини денної та заоч. форм навч. / уклад. П.Я. Кравчук. – Луцьк : Луцький НТУ, 2022. – 16 с.

Праці інших авторів:

4. Економічна безпека підприємства [Текст] : навч. посіб. / [Г. В. Блакита та ін.] ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Каф. економіки та фінансів підприємства. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 303 с.

5. Економічна безпека підприємства [Текст] : навч. посіб. / [М. М. Караїм та ін.] ; за заг. ред. А. М. Штангрета ; [Укр. акад. друкарства]. Львів : Українська академія друкарства, 2021. 476 с.

6. Економічна безпека суб'єктів підприємництва [Текст] : підручник / [З. С. Варналій та ін.] ; за ред. З. С. Варналія ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Чернівці : Технодрук, 2020.- 457 с.

7. Завора Т. М. Соціально-економічна безпека [Текст] : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2019. - 237 с.

8. Законодавче забезпечення формування та реалізації державної політики України в умовах воєнного стану [Текст] : колект. монографія : у 4 т. / заг. ред.: Р. О. Стефанчук, І. М. Мищак, Л. А. Савченко ; Ін-т законодавства Верхов. Ради України. Київ : Людмила, 2022.

9. Міжнародна економічна безпека України: теорія, методологія, практика Текст : колективна монографія / за наук. ред. доц. Кравчука П.Я. – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2020. – 212 с. Особистий внесок Кравчука П.Я. 38 ст.: Передмова, Розділ 1. Формування механізму забезпечення міжнародної корпоративної безпеки суб’єктів господарювання (С. 5-43). https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/5103

10. Плукар Л. А. Економічна безпека суб'єктів господарювання регіональної банківської системи [Текст] : монографія. ЗВО "Львів. ун-т бізнесу та права". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2021. 151 с.

11. Транснаціоналізація світової економіки. Колективна монографія / О.В. Баула, Т.М. Вісина, В.В. Вісин [та ін.]. Луцьк: Вежа Друк, 2018. 236 с. Особистий внесок 42ст.: Розділ 1. Сутність, причини та наслідки транснаціоналізації світової економіки (С.6-42). https://lib.lntu.edu.ua/147258369/4765

12. Фінансово-економічна безпека держави [Текст] : словник-довідник. Дніпро : ДДУВС, 2021. 220 с.

13. Фінансово-економічна безпека: теоретико-правові аспекти [Текст] : навч. посіб. / [Резворович К. Р. та ін.] ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро : Біла [вид.], 2019. 194 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

14. Artyushok K., Verstiak A., Kravchuk P., Dorofyeyev O., Polova O., Kapelista I. Institutional Security in Relations of Ownership of Natural Resources: State Environmental and Economic Policy and Decentralization. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice, 6(53), pp. 376-391.

15. Kryvovyazyuk I., Britchenko I., Smerichevskyi S., Kovalska L., Dorosh V., Kravchuk P. Digital Transformation and Innovation in Business: the Impact of Strategic Alliances and Their Success Factors. Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania), 2023, 32 (1), pp. 3 -17.

16. Kryvovyazyuk, I., Britchenko, I., Lipych, L., Kravchuk, P., Galaziuk, N., Burban, O. (2025). The impact of global risks on economic downturn in countries worldwide: analysis of the causes of the situation and opportunities for growth recovery. – Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania), Volume 34(6), 2025, pp. 66-87.

17. Liutak, O., Baula, O., Poruchnyk A., Stoliarchuk Ya., Kravchuk, P., Kostynets Iu. The Development Of Renewable Energy In The Context Of Formation Of Innovative Economy And Energy Independence As The Geopolitical Priorities Of The State. Conf. Series: Earth and Environmental Science 628 (2021) 012012. doi:10.1088/1755 - 1315/628/1/012012 (Scopus) https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/628/1/012012/pdf

18. Кравчук П., Баула О. Цифровий розрив у міжнародній економіці: виклики для країни, що розвиваються. Економічний простір. 2025. №199. С. 65-70.

19. Кравчук П.Я Глобальна продовольча проблема: эволюція теоретичних підходів. Д. С. Олійничук, Т. М. Вісина, П.Я. Кравчук./ Економічні науки. Серія “Економічна теорія та економічна історія”: Збірник наукових праць Луцького національного технічного університету.– Випуск 15 (60) Луцьк, 2018. 217 с. (С. 70-80).

20. Кравчук П.Я Забезпечення корпоративної безпеки підприємства в умовах глобалізації світової економіки шляхом реалізації його інтересів. П.Я.Кравчук, О.Я.Кравчук, О.В.Шегинський Економічні науки. Серія “Економічна теорія та економічна історія”: Збірник наукових праць Луцького національного технічного університету.– Випуск 15 (60) Луцьк, 2018. 217 с. (С. 70-80).

21. Кравчук П.Я. Проблеми ефективного забезпечення економічної безпеки підприємства. П.Я.Кравчук, О.Середа. Тези VIII міжнародного науково-практичного семінару «Транскордонне співробітництво як форма розвитку міжнародної інтеграції». Луцьк: Редакційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2018.

22. Кравчук П.Я., Кравчук О.Я., Шегинський О.В. Вплив глобалізації на забезпечення економічної безпеки країни. Тези IX Міжнародного науково-практичного семінару «Транскордонне співробітництво як форма розвитку міжнародної інтеграції». Луцьк: Редакційно-інформаційний відділ Луцького НТУ, 2019. С. 51-53.

23. Кравчук П.Я., Кравчук О.Я., Шегинський О.В. Реалізація національних інтересів як передумова забезпечення безпеки держави в умовах глобалізації світової економіки. Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». Збірник наукових праць. Луцький НТУ. Луцьк, 2019. Випуск 16 (64). https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-01/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A-%D0%9B%D0%A3%D0%A6%D0%AC%D0%9A%D0%98%D0%99-%D0%9D%D0%A2%D0%A3-2019.pdf

24. Кравчук П.Я., Пододворний О.Б. Передумови виникнення поняття економічна безпека. Матеріали III Міжнародного науково-практичного семінару «Сучасна парадигма міжнародних економічних відносин в умовах глобальних трансформацій» (26 травня 2023 р., м. Луцьк). Луцьк: Луцький НТУ, 2023.

25. Кравчук П.Я., Проноза К. Позитиви та негативи впливу глобалізації на національні інтереси держави. Тези IX Міжнародного науково-практичного семінару «Транскордонне співробітництво як форма розвитку міжнародної інтеграції». Луцьк: Редакційно-інформаційний відділ Луцького НТУ, 2019. С. 82-84.

26. Кравчук П.Я., Ярошик В.М. Фінансова глобалізація: зміст, основні наслідки та загрози. Економічні науки. Серія «Економічна теорія та економічна історія». Збірник наукових праць. Луцький НТУ. Луцьк, 2019. Випуск 16 (64). https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-01/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A-%D0%9B%D0%A3%D0%A6%D0%AC%D0%9A%D0%98%D0%99-%D0%9D%D0%A2%D0%A3-2019.pdf

Праці інших авторів:

27. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції "Економічна безпека: держава, регіон, підприємство", 29 вересня 2022 р. [Текст] / [редкол.: С. В. Онищенко та

ін.] ; Нац. ун-т "Полтав. політехніка ім. Юрія Кондратюка", Навч.-наук. ін-т фінансів, економіки, упр. та права, Каф. фінансів, банк. бізнесу та оподаткування [та ін.]. - Полтава : Нац. ун-т ім. Ю. Кондратюка, 2022. 214 с.

28. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти [Текст] = International and National Security: Theoretical and Applied Aspects : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 11 берез. 2022 р. / [редкол.: А. Є. Фоменко (голова) та ін.] ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 463 с.

29. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти [Текст] = International and national security: theoretical and applied aspects : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 12 берез. 2021 р.) / [редкол.: А. Є. Фоменко (голова) та ін.] ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 407 с.

30. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти [Текст] = International and national security: theoretical and applied aspects : матеріали IV Міжнар. наук-практ. конф. (м. Дніпро, 13 берез. 2020 р.) / [редкол.: А. Є. Фоменко та ін.] ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 413 с.

III. Інформаційні ресурси

31. Конференція ООН з торгівлі та розвитку. URL : https://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx.

32. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : http://www.nbuv.gov.ua/

33. Національна парламентська бібліотека України. URL : http://www.nplu.kiev.ua/

34. ООН. URL : https://unstats.un.org/unsd/tradekb/Knowledgebase/50018/Harmonized-CommodityDescription-and-Coding-SystemsHShttps://www.ungm.org/Shared/KnowledgeCenter/Pages/ASR.

35. Сайт Луцького національного технічного університету: URL : https://lntu.edu.ua/uk